

РЕШЕНИЕ

№ 3510

гр. София, 03.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 15.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **11771** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК). във връзка чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) .

Образувано е по жалба С. А. А., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], срещу Решение № 11316/29.10.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са наведени оплаквания, че административният акт/АА/ е незаконосъобразен поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Счита, че АА е постановен в нарушение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Излагат се доводи, че анализът на изложената в решението обстановка в С. е формален и не кореспондира с личната му бежанска история. Счита, че са налице основателни опасения за живота и сигурността му, както и че ще бъде преследван ако бъде върнат в С.. Излага доводи, че в АА не са обсъдени всички факти и обстоятелства и не е съобразил връзката между конкретното му местоживееене с общата обстановка в С.. Моли решението да бъде отменено със законните последици от това.

В проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият редовно призован, се явява лично и се представлява от назначения от съда служебен защитник адв. Б. К.-А., която поддържа жалбата. Моли да бъде постановено решение, с което да бъде

уважена жалбата в частта за хуманитарен статут. Моли да бъде отменено решението в тази част и да бъде върната преписката с указания. Не претендира разноски.

Ответникът, председателят на ДАБ, редовно призван, представлява се от ст. юрк. Г., която оспорва жалбата. Представя справка от 14.01.2024 г., като моли да бъде потвърден оспорения АА, т.к. лицето не отговаря на условията на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Моли да бъде отхвърлена жалбата като неоснователна и недоказана.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, моли да бъде потвърдено решението на председателя на ДАБ като правилно и законосъобразно.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба, рег. № УП6833/29.07.2024 г. (л. 60) за международна закрила, подадена от жалбоподателя до ДАБ при МС. На същия ден е съставен регистрационен лист (л. 58), в който е отразено, че кандидатът е гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], с постоянен адрес: С., [населено място], обл. Х., арабин, мюсюлманин-сунит, женен, висше образование, учител, с адрес в [населено място], [улица], № 270. Личните му данни са установени от декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 54).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта № BR112C2407290005 от 29.07.2024 г. (л. 56). Кандидатът е запознат срещу подпис на 05.08.2024 г. (л. 57) с указания относно реда за подаване на международна закрила, който ще следва, за правата и задълженията на чужденците, търсещи международна закрила, както и допълнение към нея (л. 48), както и информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ (л. 49). Запознат е още срещу подпис на същата дата и с информация за обработване на лични данни на чужденци, търсещи закрила (л. 51).

П. е и декларация за съгласие за събиране на информация (л. 53).

Изискано е становище от ДАНС по подадената молба, и с писмо вх. № М-129551 от 05.08.2024 г. (л. 37) е дала отговор, че не възразява да бъде дадена закрила, в случай, че чужденеца отговаря на условията по ЗУБ.

На 29.07.2024 г. до С. А. е изпратена и покана за провеждане на интервю (л. 55).

На проведеното на 14.08.2024 г. интервю, за провеждането на което е съставен от протокол с рег. № УП6833/14.08.2024 г. (л. 40-43) с участието на преводач, кандидатът е заявил, че е напуснал нелегално С. със съпругата и децата си на 28.06.2024 г. за Турция, като след престой от 15 дни на турска територия на 14.07.2024 г. влиза в Република България отново нелегално. Чуждият гражданин мотивира молбата си за международна закрила с проблеми свързани с войната и влошената обща обстановка в С.. Разказва, че няма сигурност в С. и че има само проблеми. Пояснява, че редовната армия и кюрдите искат да го присъединят към тях. Посочва, че има много въоръжени групировки и няма никакви нормални условия за живот. Допълва, че финансово не може да си позволи да продължи за друга страна в Европа. Посочва, че иска да спаси семейството си защото много хора в С. гладуват макар да отглеждат пшеница. Заявява, че желае да осигури децата си и те да имат възможност да учат. В заключение чуждият гражданин посочва, че иска да получи закрила в Република България. Заявява, че е работил като учител. За себе си молителят споделя, че има виеше образование. Декларирал е, че не е имал проблеми основани на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната му по произход, както и, че не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията

в С.. Твърди, че е бил задържан през 2013 г., защото го обвинили, че е участвал в протест и е лежал четири месеца в затвор. Заявява още, че заплашван лично, да си даде земята, но той я продал и напуснал страната си по произход. Споделя, че никога не му е оказвано физическо и/или психическо насилие в С..

В административната преписка е налице заповед за налагана на ПАМ (л. 62), приемо-предавателен протокол (л. 63), амбулаторен лист (л. 47), формуляр за идентификация и оценка на нуждите (л. 45), формуляр за социална консултация (л. 38), заявление за продължаване срок на валидност на регистрационна карта (л. 19) и молба да отсъствие от 07.10.2024 г. (л. 36).

Със становище от младши експерт в отдел „ПМЗ- кв. В.“ до председателя на Държавна агенция за бежанците на Министерски съвет е направено предложение на чужденеца да му се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут (л. 20).

С оспореното в настоящото производство Решение № 11316/29.10.2024 г. председателя на ДАБ-МС, на основание чл. 75 , ал. 1, т. 2 и 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на С. А. А.. Приел е, че по отношение на кандидата не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, а именно: по причини основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Счел е, че сирийският гражданин не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Според АО кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективния и обективния елемент за прилагане на цитираната правна норма. АО е приел, че чужденеца не е имал проблеми от етнически, религиозен или политически характер.

Според решаващия орган, чужденецът не изтъква никакви лични опасения от преследване нито в страната си на произход – С., както и не е заявил, че спрямо него, държавата му на пребиваване или друг недържавен субект на когото държавата не може или не желае да противодейства е предприел някакви действия, които да са релевантни на преследване. АО е счел, че конкретни действия на преследване срещу сирийския гражданин не са осъществени, както и не са установени срещу него да са налице посегателства, чиято системност и мащаб достигат до границата на преследване. Приел е, че в твърденията му не съдържат и информация за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ и риск от бъдещо такова.

Не са заявени дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, както и други релевантни причини или обосноваващи опасения за преследване - не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти в С., не е бил заплашван или преследван по етнически или религиозни причини в държавата си произход. АО е приел, че чужденецът не е заявил наличието на конкретно събитие, поради което е избрал да напусне страната си по произход. От заявените в хода на административното производство факти и обстоятелства, АО е приел, че не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса,

религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, както и липсват законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 от ЗУБ, поради което искането в частта за предоставяне на статут на бежанец е отхвърлено като неоснователно.

Не са установени и основанията за закрила по чл. 9, ал. 1, т. 1-2 ЗУБ. Молбата е разгледана и във връзка с възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ – предоставяне на хуманитарен статут при наличие на тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие, в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт в страната на произход на кандидата. Твърдения, релевантни с горепосочената норма от ЗУБ сирийският гражданин не е направил. Въз основа на заявеното от него, АО е направил извод, че той е бил принуден да напусне или да остане извън страната си на произход по причина на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. В тази връзка АО е приел, че бежанската история на чуждия гражданин не е подкрепена от доказателства в този смисъл.

На следващо място АО е направил извод, че С. А. А. не е напуснал страната си по произход, поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че търсецният международна закрила е заплашен от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание, тъй като не е заявил наличието на проблеми, както с официалните власти, така и с която и да било групировка на територията на С.. Спрямо сирийския гражданин не съществува и бъдещ или евентуален риск от тежки посегателства, поради което не са налице законовите предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ.

След извършен анализ на информацията за обстановката в С., изложена в справка вх. № ЦУ-1841/23.08.2024 г. и справка вх. № ЦУ-1852/27.08.2024 г., изготвени от дирекция „Международна дейност“, ДАБ при МС, АО е приел, че не се установяват и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от директива 2004/83/ЕО, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

От справка с вх. № ЦУ-1841/23.08.2024 г. е установено, че сирийското правителство (режимът на Б. А.) контролира над 60% от общата територия на страната, включително центъра, средиземноморското крайбрежие и южната част. Освен това всички големи градски зони, включително най-големите градове Д., Х., Х. и Х., са разположени в контролираната от правителството зона. Контролът се осъществява с помощта на различни вътрешни сили за сигурност, а свързаното с конфликт насилие е спорадично. Зоните под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили (S. Democratic Forces, SDF) понастоящем включват големи части от провинциите Д. ал Зор, Р., Х. провинция Х., или общо около 25% от територията на С.. Същевременно, чрез партньорските си неправителствени организации ВКБООН предоставя правни услуги на вътрешно разселени лица, завърнали се бежанци и приемни общности, както и на търсеци закрила лица и бежанци.

От справка с вх. № ЦУ-1852/27.08.2024 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“, ДАБ при МС е установено, че провинция Х. се намира в североизточния

ъгъл на С. и граничи с Турция на север, И. на изток и провинциите Р. и Д. ал Зор съответно на запад и югозапад. Едноименната столица, [населено място], се намира в центъра на провинцията, на пресечната точка на река Х. и пътя от К. (граничещ с Турция на север) към Д. ал Зор, а провинцията е разделена на четири окръга: Х., Р. ал А., К. и Маликия.

Провинция Х. е населена с мнозинство етнически кюрди, като повечето райони на север от [населено място] имат предимно кюрдско население (като К. и Маликия) или смесено кюрдско-арабско население (като Р. ал А.). Южните части на провинцията са населени предимно от араби, районът Т. Т. има християнско население със села, обитавани от асирийци и арменци, а в областта живеят и йезиди. Градовете К. и Х. са разделени на кюрдски и арабски райони, като кюрдите формират мнозинство в К., но остават малцинство в Х.. След отстъплението на правителствените сили от големи райони от Североизточна С. през 2012 г., кюрдските сили успяват да превземат североизточната част на страната и създават т.нар. Автономната администрация на С. и Източна С. (Autonomous Administration of North and East of S., AANES), която изгражда свои собствени институции и сили за сигурност. От 2014 г. кюрдската партия "Демократичен съюз" (Partiya YekTtiya Demokrat, PYD) и нейното въоръжено крило, Отрядите за народна защита (People's Defence Units, YPG), се превръщат в най-важната политическа и военна сила на място в кампанията на водената от САЩ коалиция срещу "Ислямска държава" (ИД). През октомври 2019 г. Турция започва своята операция "Извор на мира", за да изтласка Сирийските демократични сили (SDF) и YPG от сирийската страна на границата и да създаде "сигурна зона" за презаселване на сирийски бежанци.

През периода 1 август 2022 г. - 30 ноември 2023 г. и понастоящем по-голямата част от Х. се намира под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили (SDF) и Отрядите за народна защита (People's Defence Units, YPG), които са подкрепяни от водените от САЩ -коалиционни сили. Силите на официалния режим контролират няколко анклава за сигурност в градовете Х. и К., където също така са разположени ирански и руски сили. допълнение, силите на А. получават разрешение от SDF да преминат между контролираните от тях зони и територии, контролирани от кюрдите. В отговор на предупрежденията на Турция за потенциална нова военна кампания срещу кюрдските сили в граничните райони, в средата на 2022 г., официалното правителство увеличава присъствието си в граничните райони в северната част на Х.. Руските войски присъстват, заедно с правителствени сили, по сирийско-турската граница и фронтовите линии между контролираните от кюрдите и контролираните от Турция райони. Междувременно Турция контролира част от С. Х., която принадлежи към територия, грубо разграничена от Р. ал А. на изток, Т. А. (Р.) на запад, сирийско-турската граница на север и магистрала М4 на юг. Тази зона е наричана зоната на операция "Извор на мира" и там действат сили на подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA). В заключение, според съобщенията, "Ислямска държава" (ИД) увеличава присъствието си на територията, контролирана от Автономната администрация на С. и Източна С. (AANES). Ситуацията със сигурността в провинция Х. е описвана като "нестабилна", с продължаващи доклади за инциденти със сигурността в близост до зоните, контролирани от Сирийската национална армия (SNA), или сирийско-турската граница, включително около Т. Т.. През периода 1 август 2022 г. - 28 юли 2023 г. в провинция Х. са станали 1 104 свързани със сигурността инциденти, 551 от които са определени като "битки", 686 са

"експлозии/дистанционно насилие", а 467 инцидента са дефинирани като "насилие срещу цивилни". Повечето инциденти със сигурността през отчетния период са регистрирани в окръзите Х. и Р. ал А., а по-нисък брой инциденти със сигурността са отчетени в Маликия (48, 7 от които класифицирани като "насилие срещу цивилни"). През периода август 2022 г. - юли 2023 г. Сирийската мрежа за човешки права (S. Network for Human Rights, S.) регистрира 52 смъртни случая на цивилни в провинция Х., а през периода август - ноември 2023 г. същата организация документира 4 смъртни случая на цивилни лица. В сравнение с данните за населението от май 2022 г., горната статистика представлява пет смъртни случая на цивилни лица на 100 000 жители за целия референтен период

С оглед на съдържащата се информация в посочените справки, АО е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на цялата страна, по смисъла заложен в международното право, при който безогледното насилие в страната достига до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят поради самият факт на пребиваване, е изложен на реална опасност да претърпи лични заплахи. От анализа на цитираната информация, АО е заключил, че въпреки оценяването на положението в някои части на страната като несигурно и напрегнато, не следва насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно. Атаките от страна на действащите в някои райони опозиционни групировки са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт. Инцидентите в страната имат определени цели, като например нападения над специфични военни обекти, но не са в състояние да предизвикат масов ефект. В редица райони, области, областни центрове и територии, цялостната обстановка запазва относителна сигурност.

АО е приел, че за С. А. А., като алтернатива на възможността да се върне в мястото и района му на постоянно местожителство, е и възможността да се установи в множество от зоните на страната, в които не е налице безогледно насилие, контролираните от правителствените сили, включително най-големите градове Дамакс, Х. и Х., или контролираните от кюрдските сили големи части от провинциите Д. Алзор, Р., Х. и части от провинция Х..

От изложеното АО е направил извод, че за С. А. А. не съществува реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, поради което искането за международна закрила и в тази част е приел за неоснователно.

На последно място в АА е прието, че по отношение на чуждия гражданин се установяват положителни предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 9, ал. 4 и 5 от ЗУБ. За него липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България, както и не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като той не се позовава на причини от хуманитарен характер, поради което искането и в частта за предоставяне на хуманитарен статут е отхвърлено като неоснователно.

Процесното решение е връчено на жалбоподателя на 07.11.2024 г., а жалбата срещу него е подадена до Административен съд София – град на 20.11.2024 г.

Като част от административната преписка е представена справка вх. № ЦУ-1852/27.08.2024 г. (л. 31) от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС, по

отношение на Сирийската арабска република относно състояние на сигурността в районите на Д., Х., Х., К., Л. и Т., както и какви въоръжени групировки действат в посочените региони.

В хода по делото са представени доказателства относно променената обществено-политическа обстановка в С., видно от които е свален режима на президента Б. ал А., а именно актуална справка вх. № ЦУ-0220/14.01.2025 г. (л. 80) от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС по отношение на С. относно актуална политическа и икономическа обстановка.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, в законоустановения срок. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявения от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявения от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително

наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. С. А. А. изрично не е заявил, че спрямо него, държавата му на пребиваване или друг недържавен субект на когото държавата не може или не желае да противодейства е предприел някакви действия, които да са релевантни на преследване. Такива заплахи не са били отправяни и към семейството му. Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на С., е липсата на сигурност, нестабилната обстановка в страната му и изразеното желание да осигури бъдещето на децата си. Административният орган обосновано е приел, че чужденецът е напуснал С. без видима причина възползвайки се от факта, че в определен период от време на територията на страната му по произход е съществувал вътрешен въоръжен конфликт характеризиращ се с висока степен на безогледно насилие, че се намира в неблагоприятно външнополитическо отношение и изпитва трудности със спазването на човешките права.

В случая не се установява на оспорвания да са били нарушени основни човешки права до такава степен тежки по своето естество или повтораемост за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми. Освен това, принадлежността към определена социална група, сама по себе си не е достатъчно основание за да се приеме, че е налице преследване на дадено лице, а оттам и да се предостави статут на бежанец на това лице.

В действителност жалбоподателят не е бил заплашван, върху него не е било оказвано насилие, не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти, в т.ч. и по етнически или религиозни причини в С.. Член на неговото семейство няма признат в Република България статут на бежанец, което изключва възможността да му се предостави деривативен такъв статут съгласно чл. 8, ал. 9 ЗУБ. При това положение изводът на административния орган за неоснователност на искането на С. А. А. за предоставяне на статут на бежанец се явява законосъобразен.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или

изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая. В тази връзка, съдът изиска актуална справка за ситуацията в С., която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход.

От представената актуална справка с вх. № ЦУ-0220/14.01.2025 г. (л. 80) изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС по отношение на С. относно актуална политическа и икономическа обстановка след падането на режима на президента Б. А.. Видно от нея на 27 ноември 2024 г. ислямистката групировка "Х. Т. ал Ш." (Hayat T. al-S., HTS), чийто контрол преди това е ограничен до части от провинциите А. (Х.) и И., започва голяма офанзива в С. С., в сътрудничество със съюзни бунтовнически фракции. Първоначално бунтовниците превземат А. (Х.), втория по големина град в страната, на 5 декември пада [населено място], а два дни по-късно е превзет и третият по големина град в С., Х.. На 8 декември 2024 г. бунтовниците, водени от HTS, навлизат в Д., а същия ден президентът Б. А. напуска страната. Представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната. Военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба, се явяват в центрове за уреждане на статута в

голяма численост в дните, откакто "Х. Т. ал Ш." обявява обща амнистия. На 21 декември 2024 г. Сирийският вестник Al Watan съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в центровете в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от "крепостите" на бившия режим в провинциите Л. и Т.. В справката е посочено още, че към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114-те подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) обществени центрове в С. възобновяват своята дейност. От 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила. Според ВКБООН, в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция). От началото на 2024 г. (до 29 декември 2024 г.) приблизително 119 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Р. (25%), А. (Х.) (20%) и Д. (20%) . Видно от справката още в бюлетин на ВКБООН от 2 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата, от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.. Тези данни се основават на публични изявления за приемащите страни, контакти с имиграционните служби от вътрешността на С., както и на граничен мониторинг, извършван от ВКБООН и партньорски организации. По отношение на официалните изявления, на 30 декември 2024 г. Турция съобщава, че 35 114 сирийци са се завърнали доброволно от 8 декември 2024 г. насам. На 7 януари 2025 г. международните полети от летището в Д. са възобновени за първи път след падането на режима на Б. А., съобщава електронното издание на британския вестник The Guardian. Възобновяването включва първия директен полет от катарската столица Доха от 13 години насам, който е посрещнат в празнична атмосфера в залата за пристигащи пътници. В началото на януари 2025 г. САЩ предоставя шестмесечно изключение от санкциите, т.нар. общ лиценз, за да позволи хуманитарна помощ след края на управлението на Б. А. в С.. Изключението, което ще бъде валидно до 7 юли 2025 г., позволява определени транзакции с държавни институции, включително болници, читалища и комунални услуги на федерално, регионално и местно ниво, както и със свързани с "Х. Т. ал Ш." (HTS) организации в цяла С.. Въпреки че санкции не са отменени, лицензът също така позволява транзакции, свързани с продажбата, доставката, съхранението или даряването на енергия, включително петрол и електричество, към или в С.. Той също така позволява лични трансфери и определени дейности, свързани с енергията, в подкрепа на усилията за възстановяване. След премахването на санкциите Катар обявява, че ще помогне за финансирането на 400-процентно увеличение на заплатите в публичния сектор, обещано от сирийското временно правителство.

Тук следва да бъде посочено, че на основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетата по делото справка е изготвена от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален свидетелстващ документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

На следващо място, съдът следва да отбележи, че на заседанието си от 19 декември 2024 г. Европейският съвет прие заключенията относно положението в С. след падането

на режима на Б. А., и конкретно следното:

- определят като историческа възможността за повторно обединение и изграждане на страната и подчертават значението на приобщаващ и ръководен от С. политически процес, който да отговаря на легитимните стремежи на сирийския народ в съответствие с основните принципи на Резолюция 2254 на Съвета за сигурност на ООН, изразена е и подкрепа за работата на специалния пратеник на ООН за С..

- независимостта, суверенитетът и териториалната цялост на С. в рамките на сигурни граници, следва да се зачитат изцяло в съответствие с международното право. Подчертава се необходимостта да се гарантира зачитането на правата на човека, включително правата на жените, неосновано на религиозно разделение управление и защита на членовете на религиозните и етническите малцинства, както и да се опази културното наследство на С..

- призовават се всички страни да пазят националното единство и да гарантират защитата на цивилното население, предоставянето на обществени услуги, както и създаването на условия за приобщаващ и мирен политически преход и за безопасно, доброволно и достойно връщане на сирийските бежанци, както е определено от ВКБООН.

- подчертават също значението на борбата с тероризма, на предотвратяването на повторната поява на терористични групи и на унищожаването на оставащите запаси от химически оръжия.

В изявление на върховния представител от името на Европейския съюз по повод падането на режима на А., който бележи исторически момент за сирийския народ, се изразява подкрепа за всички сирийци и в страната, и в диаспората, които са изпълнени с надежда или пък се страхуват от несигурното бъдеще. Всички те трябва да имат възможността да се обединят и да стабилизират и изградят отново своята страна, да възстановят справедливостта и да гарантират наличието на отчетност. Изтъква се, че е от решаващо значение е да се запази териториалната цялост на С., да се зачитат нейната независимост, нейният суверенитет и държавните институции и да се отхвърлят всички форми на екстремизъм. Настоятелно се призовават всички участници да избягват всякакво по-нататъшно насилие, да гарантират защитата на цивилното население и да спазват международното право, включително международното хуманитарно право, в това число защитата на членовете на всички малцинства, включително християнските и другите малцинствени вероизповедания, за безопасността на чуждите граждани и за зачитането на дипломатическите представителства в Д.; приканват се всички страни да защитят богатото културно наследство и религиозните паметници на С.. Изтъква се в изявлението, че е наложително повече от всякога всички заинтересовани страни да започнат приобщаващ и ръководен и подкрепян от сирийците диалог по всички ключови въпроси, за да се гарантира организиран, мирен и приобщаващ преход, в духа на Резолюция 2254 на Съвета за сигурност на ООН и в съответствие с волята на сирийския народ.

В този критичен период Европейският съюз подкрепя сирийския народ и продължава да поддържа тесни контакти с партньорите в региона и с ключовите международни партньори, в това число предоставя значителна финансова помощ. Така от 2017 г. насам ЕС организира ежегодни конференции в подкрепа за бъдещето на С. и региона. Тези конференции имат за цел да продължат да подкрепят сирийското население и съседните държави, приемащи сирийски бежанци, и да мобилизират международната

общност в подкрепа на всеобхватно и надеждно политическо решение на конфликта в С.. Конференцията е форум за потвърждаване на подкрепата от международната общност за сирийския народ и за усилията на специалния пратеник на ООН за постигане на политическо решение чрез преговори, в съответствие с Резолюция 2254 на Съвета за сигурност на ООН. На конференцията през 2024 г. донорите се ангажираха да предоставят сума в общ размер на 7,5 млрд. евро. Общата сума включва 2,12 млрд. евро, обещани от ЕС за 2024 и 2025 г.

От създаването си през декември 2014 г. досега Регионалният доверителен фонд на ЕС в отговор на кризата в С., известен още като фонда „Мадад“, е мобилизил 2,38 милиарда евро. Макар фондът официално да приключи дейността си през декември 2021 г., то съществуват проекти, които ще бъдат изпълнени до юни 2025 г. Този фонд е заменен от Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (известен също като „Глобална Европа“). Този инструмент урежда рамката за сътрудничеството на ЕС в полза на сирийския народ за периода 2021—2027 г.

В рамките на ЕС се полагат усилия и за облекчаване на санкциите, наложени на сирийското правителство на сваления президент Б. А. и подпомагане на населението на страната, а издадоха шестмесечно освобождаване за транзакции с някои държавни органи, за да облекчат потока от хуманитарна помощ, да се справят с недостига на електроенергия в С. и да позволят лични парични преводи. На 04.01. 2025 г. германският външен министър Аналена Бербок пътува до С. за едномесечна визита с френския си колега от името на ЕС и се среща с лидера на "Х. Т. аш Ш." А. ал-Ш.. По време на посещението си Бербок заяви, че всички сирийски групи, включително жени и кюрди, трябва да бъдат включени в прехода на страната, ако Д. иска европейска подкрепа.

Гореописаните данни са част от съобщенията на страницата на Европейските институции и са публично достъпни. Данните за падане на режима на Б. А. и поемане на властта от новия лидер на С. също са безпротиворечиво разпространени от всички национални медии и общодостъпни. Също така е ноторно известно (източници – новини на сайта на Б., периода 08-15.12.2024г.), че значителен брой сирийци в Д. и по света ликуват, завръщат се в страната си след падането на режима на Б. А.. Мотивите за ситуацията в С. е в съответствие със задължението на съда по чл. 46, пар.3 от Процедурната Директива (Директива 2013/32) да обсъди всички относими данни и след издаването на оспореното решение, относими към преценката за предоставяне на международна закрила на оспорващия.

Предвид изключителната подкрепа от международната общност, бъдещето на С. зависи изключително от волята на сирийския народ, именно сирийските граждани следва да изградят желаното бъдеще на държавата си. Я. е волята на Европейския съвет – за подкрепата на С. за изграждане на демократично общество и завръщане на сирийците в страната им.

Съдът, предвид изложеното, тъй като няма основания да се предполага, че ще бъде преследван на основанията по чл. 8 от ЗУБ, в това число и изтъкнатите подробно в жалбата по чл. 8, ал. 5 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец, нито са налице основания по чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, то оспореното решение е правилно като краен резултат и при изменената обстановка в С..

Решението на председателя на ДАБ към МС е законосъобразно на всички основания по чл. 146 от АПК - като издадено от компетентен орган - председателят на ДАБ като

орган, който единствен според законодателството на Република България, конкретно ЗУБ има правомощия да предоставя, да отказва и да отнема международна закрила - статут на бежанец и хуманитарен статут на основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Издадено е след проведена процедура по молбата за закрила при спазване на всички изисквания - регистрация на молителя, запознаването му с правата и задълженията му чрез връчване на указания на разбираем за него език и провеждане на лично интервю с участието на преводач. В рамките на производството молителят е имал възможност и се е възползвал да представи документи в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено по начин, който е позволил да даде точни данни и да отстрани всяко съмнение за неточности или противоречия в изявленията си, предвид зададените въпроси. В рамките на производството органът е изискал и обсъдил в решението си подробно относимата информация за страната на произход на молителя, която действително е била актуална към датата на решението.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

С оглед липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 ГПК във връзка чл. 144 АПК, този въпрос съдът не обсъжда.

Така мотивиран на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. А. А., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], срещу Решение № 11316/29.10.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.